

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van

Ons kenmerk 1325540

Uw e-mailadres

Bijlage

Datum 20 september 2022

Behandeld door A. Meijerink

Onderwerp Terugdringen restafval

Team Vakspecialisten

Geachte heer, mevrouw,

Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand doet onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid. Zij ondersteunt de gemeenteraad in haar controlerende taak. De rekenkamercommissie heeft eind 2021/begin 2022 onderzoek gedaan naar het afvalbeleid van de gemeente Nijkerk.

De resultaten van het onderzoek zijn besproken tijdens de commissievergadering van 9 juni 2022. Het college heeft toen aangegeven de aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen. Wethouder Windhouwer zegde in die vergadering toe om, naast het ontwikkelen van een nieuw afvalbeleid, op korte termijn na te gaan wat we binnen de bestaande middelen al kunnen doen om de hoeveelheid restafval terug te dringen. Hij zal de raad daarover deze maand informeren.

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de recente sorteeraanalyse, de enquête die we in het voorjaar hebben gehouden, over de app Afvalwijzer en over de volgende stappen die we gaan maken.

Sorteeranalyses

In het voorjaar van 2022 is een sorteeraanalyse uitgevoerd van het PMD en het restafval. Uit de analyse van de PMD-stroom blijkt dat gemiddeld 74% PMD-verpakking betreft, 4% PMD-niet verpakking en 22% stoffen die niet in het PMD horen en de kwaliteit nadelig beïnvloeden ('stoorstoffen').

De inzameling met zakken blijkt ten aanzien van de PMD-inzameling beter te scoren dan andere inzamelmiddelen, met achtereenvolgens 87%, 5% en 8% voor de genoemde fracties.

Eén en ander betekent dat de grondstofstroom PMD niet geheel zuiver is.

Uit de analyse van het restafval blijkt dat het restafval in minicontainers en tariefzakken rond de 30% GFT bevat (ook wel GFE of GFTe genoemd). Bij de ondergrondse containers in Doornsteeg bedraagt dit ongeveer 36% en bij hoogbouw 42%. Daarnaast bevat het restafval andere herbruikbare fracties, zoals papier, PMD en textiel. Het GFT in het restafval bestaat grotendeels uit keukenafval. Hieruit blijkt dat er veel GFT in het restafval zit en dat bij hoogbouw afval minder goed wordt gescheiden dan bij laagbouw.

Een sorteeraanalyse restafval van 2021 laat een vergelijkbaar beeld zien. In de 88 kg fijn restafval van 2021 zat nog 36 kg GFT (41%) en daarnaast nog 19 kg (22%) andere grondstoffen. Uit de Benchmark Afval (peiljaar 2021) blijkt dat deze hoeveelheden overeenkomen met de gemiddelde hoeveelheden bij andere gemeenten van dezelfde stedelijkheidsklasse.

De hoeveelheid grof restafval bedroeg in Nijkerk 16 kg. Er is dus ruimte om te streven naar ongeveer 50 kg totaal restafval (88-36-19 fijn +16 grof). In het Afval en Grondstoffen Beleidsplan 2024-2028 brengen we in kaart wat er nodig is om deze 50 kg totaal restafval te halen.

Enquête 2022

Na een oproep op de gemeentepagina in het voorjaar van 2022 hebben 291 inwoners van de gemeente Nijkerk de enquête ingevuld. Het doel van de enquête was te achterhalen op welke manier inwoners geholpen kunnen worden met het nog beter scheiden van hun afval.

De belangrijke uitkomsten:

- Afvalstoffen die het minst worden gescheiden zijn luiers, KCA, textiel en keukenafval.
- Redenen om afval niet (goed) te scheiden zijn de overlast van stank en ongedierte en maden in de zakken en klike's.
- Een andere reden is onbekendheid met wat in welke afval-/grondstofstroom hoort.
- Slechts 52% van de respondenten denkt dat afval gescheiden wordt verwerkt en slechts 43% vindt de informatievoorziening over de verwerking van afval-/grondstoffen voldoende.
- Inwoners doen al het een en ander om afval en voedselverspilling te voorkomen (tas mee met boodschappen, afgemeten koken).

App Afvalwijzer

Op de afvalwijzer-app zien de inwoners van de gemeente Nijkerk wat de eerstvolgende ophaaldagen zijn voor de verschillende afval-/grondstofstromen. Daarnaast wordt de app door de gemeente gebruikt om berichten te sturen, zoals een melding dat een ophaaldag is verplaatst in verband met een feestdag. Ook is er informatie te vinden per afval/grondstofstroom, bijvoorbeeld wat er wel of niet in een bepaalde container mag. Op deze wijze helpt de afvalwijzer-app de inwoners het afval goed te scheiden en de hoeveelheid restafval terug te dringen.

Maar er is meer mogelijk: er zijn twee opties die niet benut worden, namelijk 'tips' en 'nieuws'. Zaak is deze opties te gaan gebruiken in onze communicatie-aanpak en om meer bekendheid te geven aan de afvalwijzer-app, zodat mensen deze ook gaan installeren en gebruiken.

Momenteel wordt de app door een beperkt deel van de inwoners gebruikt. Dat aantal willen we verhogen.

Beleidsplan Afval- en Grondstofstromen

In 2023 wordt het nieuwe beleidsplan Afval- en Grondstofstromen 2024-2028 opgesteld. Om dit plan te laten aansluiten bij het dagelijks leven van onze inwoners hebben we input van hen nodig. We willen dieper onderzoeken wat voor hen obstakels zijn om afval goed te scheiden, wat wij kunnen doen om dit makkelijker te maken en hoe dit nog meer kunnen stimuleren.

Dit beleidsplan wordt pas op 1 januari 2024 van kracht. Dat betekent niet dat we in de tussentijd niets kunnen doen. We onderzoeken ook welke maatregelen we op de kortere termijn al kunnen nemen.

Algemene maatregelen

De app Afvalwijzer

We onderzoeken hoe we het gebruikersgemak van de app kunnen optimaliseren.

- Als dit gereed kunnen we een promotiecampagne voor de app opstellen.

Onderzoek

We doen onderzoek naar de obstakels voor en wensen van onze inwoners

- Dit vormt de basis voor nieuw beleid.
- Het vormt de basis voor een communicatieplan dat aansluit bij de belevingswereld van de inwoners als het gaat om afval scheiden in Nijkerk.

Korte termijn

- We werken aan een betere (online) vindbaarheid van de inzamelingslocaties.
- We zorgen voor nette containers en milieupleinen. Schoon nodigt uit tot schoonhouden en goed scheiden.
- We benutten periodiek de gemeentepagina en social media voor tips (welk afval hoort waar).
- We vragen tussentijds aandacht door het delen van onze onderzoeken, zoals de enquête, de sorteeranalyse.
- We geven in het nieuwe gemeentehuis zelf het goede voorbeeld: afval scheiden, minder verpakkingen in de kantine, koffiemokken in plaats van wegwerpbekers, hergebruik van materialen faciliteren.

Implementatie, monitoring en financiële consequenties

We gaan een omslag maken in de communicatie naar een proactieve, digitale en wijkgerichte werkwijze. De afvalwijzer-app gaat hierin een belangrijke rol spelen. Om hier invulling aan te geven zal er extra capaciteit worden ingezet. Wij zijn op dit moment aan het onderzoeken hoe we deze inzet kunnen realiseren. Dit zal mogelijk financiële consequenties hebben. Hiervoor komt nog een voorstel in uw richting.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de loco-secretaris,

de heer C.D.H. van Hoeve

de burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema